

Зійшовши з порома на острів уперше за багато десятиліть, Артур Парнас подумав, що ось-ось загориться. Він не спалахнув, але був дуже близьким до цього: вогонь, що палав усередині нього, відчувався як ніколи гаряче. Чоловікові страшенно хотілося вилізти зі шкіри й розправити крила, злетіти в небо і відчути цей знайомий вітер. Утім Артур знав: якщо він так зробить, то, найімовірніше, полетить геть і назавжди забуде про це місце. А то було б неправильно. Він повернувся сюди не просто так. Власник порома — суворий хлопець із обличчям у ластовинні, у брудному комбінезоні та з чарівним ім'ям Мерл — гукнув до нього згори, з перил заввишки три метри.

— Сподіваюся, ти впевнений у цьому. Щойно я попливу звідси, ти застрягнеш тут надовго. Я не виходжу сюди після настання темряви.

Артур не дивився на поромника — він не зводив очей із ґрунтової дороги перед ним, що звивалася в ліс із таким густим покровом, де сонячне світло ледве торкалося моху і листя на землі. Шум морських хвиль, які набігали на білі піщані береги, долинав до його вух, нагадуючи про молодість: про хороше, погане — про все.

— Дякую, Мерле. Твоя допомога виявилася неоціненною, — він озирнувся на пором. — Думаю, зі мною

все буде гаразд. Якщо я захочу повернутися на материк, то зателефоную тобі.

— Як? На острові немає телефонного зв'язку. І електрики. А також води.

— Це зміниться. Комунальні служби мають приїхати завтра рівно о десятій ранку. Ти ж їх привезеш, так?

Власник порома насупився, і Артур на мить побачив жадібний блиск у його очах.

— Ціни підскачуть, — гордовито пирхнувши, сказав Мерл. — Бензин недешевий, і возити одну людину туди й назад буде...

— Звичайно, — погодився Артур. — Ти заслуговуєш на належну компенсацію за свій час.

Мерл кліснув.

— Так, що ж. Мабуть, заслуговую, — він подивився на дві валізи, що стояли обабіч Артура. Одна стара, інша нова. — Навіщо ти приїхав сюди?

На небі майже не було хмаринок. Блакить угорі поєднувалась із блакиттю внизу. Кінець літа — тепло. Однак Артуру завжди було тепло. Сіль у повітрі лоскотала ніс, і він вдихав її, поки вона не наповнила його легені.

— Чому б ні?

— Це жахливе місце, — відповів Мерл і затремтів. — З привидами, як мені відомо. Тут ніхто не живе. Тут уже дуже давно ніхто не живе. — Він сплюнув через бічні перила. — А коли жили, про це ніхто не говорив. Це було заборонено.

— Я знаю, — пробурмотів Артур і голосно запитав: — Мерле, ти випадково не знаєш чоловіка на ім'я Мелвін?

— Що? Звідки ти... він був моїм батьком.

— Я так і думав, — сказав Артур.

Уроборос. Змія, що поїдає власний хвіст у нескінченному циклі.

Можливо, це була помилка.

Село, з якого вони припливли морем, із цієї висоти мало такий самий вигляд, як і багато років тому: будівлі в пастельних рожевих, жовтих і зелених тонах; безтурботні люди в літньому одязі. Бо чому б їм не бути такими? Вони ж люди. Світ був створений для них.

Пором, здавалося, теж не змінився, хоча з роками його дещо оновили: свіжий шар фарби, нові сидіння замість старих потрісканих і розколотих. Навіть Мерл не викликав відчуття дисонансу. Він був дуже схожий на Мелвіна: опущені кутики губ, беземоційні очі.

Усе було таким самим.

Окрім Артура.

— Він був моїм давнім знайомим. Я його пам'ятаю. *І тебе теж*, — мало не додав він, згадавши похмурого підлітка, який гасав навколо порома зі шваброю.

Мерл буркнув:

— Він давно помер. Десять років тому.

— Співчуваю твоїй втраті.

Мерл відмахнувся від нього.

— Звідки ти його знав?

Артур усміхнувся.

— Я зв'яжуся з тобою.

Із цими словами чоловік підняв обидві валізи й розправив плечі. Він був тут. Нарешті. Настав час побачити те, чого він так давно хотів, і сподіватися, що його зусилля не будуть марними.

— Я пам'ятатиму твою доброту. Я пішов! До зустрічі, мій добрий друже.

Ґрунтова дорога прокладала шлях крізь густий ліс — сонце відкидало тіні, які мерехтіли від вітру. Артур поки ще не спитнів, та дорога виявилася довшою, ніж він очікував. «*Це безтурботність молодості*», — подумав він. Безмежна енергія легко може перетворити

півтора кілометра на дев'ять чи одинадцять. Утім дні, коли Артур міг нескінченно бігати, уже давно минули, навіть попри його непогану фізичну форму на такий вік.

Він завернув убік і зупинився. Шлях йому перегородили дерева.

П'ять із них росло впоперек дороги й так близько одне до одного, що прослизнути між стовбурами було неможливо. Деревя тягнулися до неба, височіли над Артуром і здавалися сторічними, а то і ще старішими. Але це навряд. Коли він востаннє йшов цією дорогою, їх тут не було, навіть крихітних саджанців.

Це означало щось інше. Точніше, це був *хтось* інший. Звісно, не самі дерева; ні, за ним стежили. Чоловік поставив свої валізи, підійшов до дерева посередині та приклав руку до кори. Вона була потріскана й шорстка на дотик.

— Ти тут? — запитав він. — Маєш бути тут. Це твоїх рук справа, я гадаю.

Єдиною відповіддю був пташиний спів.

— Ти знаєш мене, — продовжував Артур. — Або ким я був раніше.

Він засміявся, хоч і не мав жодного приводу для цього.

— Я повернувся сюди, сподіваючись, покращити це місце, — заплющивши очі, чоловік притиснувся лобом до стовбура. — І я зроблю це сам, якщо доведеться, однак для цього мені потрібен твій дозвіл.

Коли стовбур завібрував, він розплющив очі. Повільно повернувшись, Артур побачив, як дерева на стежці затремтіли від низького гуркоту, а коріння вирвалося крізь землю, наче щупальця. Воно ковзало по ній, обвиваючи дерева, що росли неподалік від дороги. Коли коріння стиснулося, відтягуючи їх у різні боки, дерева застогнали — утворився отвір.

На своєму місці лишилося тільки середнє дерево. Воно тремтіло, гілки тріщали, листя шаруділо. Артур не здригнувся, коли тонка гілка торкнулася його щоки, а зелений листок залоскотав ніс. Він почув шепіт: «Хлопчик. Хлопчик з вогнем повернувся додому».

— Так, — прошепотів він у відповідь. — Я повернувся.

Дерево закрутилося, ґрунтова дорога тріснула і розвалилася. Коріння дерева піднялося крізь землю: воно перетворилося на ноги, які покрокували на узбіччя. Чоловік усміхнувся. Щойно дерево знайшло собі місце, коріння знову занурилося під ґрунт. Попереду в залишених вибоїнах піднялася земля. За мить дорога перед Артуром вирівнялася.

— Дякую, — сказав він, уклонившись. — Коли ти будеш готова, я поряд.

Підхопивши свої валізи, чоловік рушив далі.

Коли Артур вийшов з лісу і вперше за двадцять вісім років побачив будинок, він анітрохи не збентежився. Розташований за зубчастою скелею, дім височів над ним, увесь освітлений сонцем. Перед будинком стояв порожній фонтан, зроблений із цементу, чаша якого була покрита зеленою і чорною пліснявою. Цегляна кладка, здавалося, занепала, потріскалася й розкололася, її уламки ховалися в траві навколо будинку. Розбиті вікна в білих рамах були обплетені плющем, що наполовину перекривав собою фасад. Башта — вежа, що здіймалася на шість метрів над будинком, здавалося, могла впасти від найменшого поштовху. Поряд із домом розрісся сад із золотими, червоними й рожевими квітами, що охоплював альтанку, де дев'ятирічний хлопчик із вогнем у крові вирізьбив на цеглі свої ініціали, намагаючись довести, що він справді існує: **А. Ф. П. Артур Франклін Парнас.**

Неподалік від будинку розташовувалася друга будівля, яку Артур бачив уперше. Її не було тут, коли він покинув це місце ще дитиною, плачучи від яскравого сонячного світла після того, як довго перебував у темряві. Тоді чиясь сильна рука підхопила його та повела сходами до машини, що чекала на нього. Ця інша будівля була невеликою, збудованою з такої самої цегли, як і будинок, яким Артур постійно марив. Він знав, що так званий притулок за ці роки кілька разів змінював власників, але, як йому здалося, тут уже давно ніхто не жив. Будівля, що, мабуть, була якимось пансіонатом, ще мала пристойний вигляд. Вікна були цілими, а дах був у кращому стані, ніж на головному будинку, де частину черепиці зірвав буревій.

Артур залишив свої валізи біля ганку, рухаючись, наче уві сні. Стежка через сад була геть зарослою: заважали рослини та густі чагарники. Він пройшов повз альтанку, продираючись крізь хащі. Стежка огинала будинок ззаду і прямувала до задніх подвійних дерев'яних дверей, із чорними обгорілими смугами, які вели під землю. На дверях висів іржавий навісний замок.

У чоловіка був ключ. У нього були всі ключі. Він не заходив усередину. І так знав, що там унизу. Насічки, видряпані на стіні. Почорнілий від його вогню камінь. Усе було окутане вічною темрявою. Усе, крім його вогню.

Позаду Артура підвівся привид і обхопив рукою шию чоловіка.

— Ти це заслужив, — прогарчав він Артуру на вухо. — Ти знатимеш своє місце, запам'ятай мої слова, хлопче. Скажи це. Хто ти? Скажи це.

— Мерзота, — глухо промовив чоловік, коли рука зникла.

Він витріщався на дерев'яні двері підвалу, поки сонце пливло по небу.

Артур не міг цього зробити. Він гадки не мав, чому вважав, що здатен на таке. Занадто. Це було занадто. Чоловік скуйовдив волосся й повернувся до передньої частини будинку. Його речі були там, де він їх і залишив.

Чоловік нахилився, узявшись за ручки валіз.

Голос промовив: «Артуре». Гучний, чіткий, ніби хтось стояв на ганку прямо перед ним.

Чоловік підняв голову. Навколо ані душі.

Тільки це було не зовсім так. Бо він побачив те, чого не помітив по приїзді: крихітну жовту квітку, яка проросла крізь викривлену дощечку першої сходинки ганку. Ледве завбільшки з ніготь його великого пальця, рослина наполегливо тягнулася назовні, аж поки вибралася на сонячне світло.

Артур повільно пішов до неї. Біля ганку він присів навпочіпки перед квіткою, ніжно торкаючись жовтих пелюсток. Відродження. Наполегливість. Колір. Життя. Справжнє щастя ховається в дрібницях.

Чоловік усміхнувся, і вперше за довгий час відчув, як усередині щось стало на своє місце.

— Що ж, — сказав він, — якщо ти змогла це зробити, то, мабуть, і я зможу.

Літо повільно переходило в осінь: листя жовкло, а повітря вже не було таким теплим. Артур стояв на ганку і зачищав перила, щоб пофарбувати їх. Чоловік хотів фарбувати їх у білий колір, аби вони пасували до підвіконь, які той уже перефарбував. Мерл виявився своєрідним помічником — він буркотів через усі будматеріали, які Артур привозив на острів щотижня. Справедливості заради, бурчання вщухало відразу після отримання